

Posudek diplomové práce

Diplomant: Denis Kruglikov
Název práce: Litevské statuty 1529, 1566, 1588
Konsultant: JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Diplomant Denis Kruglikov si zvolil téma diplomové práce, které dosud na Fakultě právnické ZČU ani v české právněhistorické literatuře v tomto rozsahu zpracováno nebylo. Jedná se přitom o zajímavou problematiku z právních dějin Pobaltí, resp. právních dějin zemí bývalého Sovětského svazu, která se ke zpracování ve formě kvalifikační práce již delší dobu nabízela.¹

Volba tématu vyžaduje širokou diplomantovu jazykovou výbavu. Ta Denisu Kruglikovovi umožnila pracovat s rozsáhlou literaturou zejména v běloruštině a ruštině.

Autor téma rozdělil do tří kapitol, a to o historických aspektech vzniku a vývoje litevských statutů, o systematické vybraných právních odvětví ve statutech a o postavení litevských statutů v kontextu středověké Evropy. Těžiště diplomové práce spatřuji ve druhé kapitole, v níž je pozornost věnována jednotlivým právním odvětvím, zejména občanskému a trestnímu právu.

Denis Kruglikov se v úvodu druhé kapitoly zabývá otázkou povahy Litevského statutu z roku 1529. Poukazuje na to, že část literatury jej pokládá za kodex, dovozuje však, že s ohledem na to, že statut obsahuje normy z různých právních odvětví, jedná se spíše o formu svodu zákonů. V tomto směru bych dal k úvaze, zda by nebylo možné Statut označit za zemské zřízení.

Čtenáře potěší, že si z prostudování práce učiní obraz o dobovém litevském právu², a to v textu podaném s přílehlavým použitím české právní terminologie. Překlad statutu, jehož originál byl psán ve staré běloruštině, pak přeložen do staré polštiny a nakonec do latiny, je nepochybně lingvistickým oříškem, nelze se spokojit s překladem zdánlivě doslovným, je třeba pochopit především obsah a smysl překládaného textu. Nutno kvitovat, že tento oříšek diplomant zdařile rozlouskl a práci napsal navíc i čtivě a z hlediska formálních požadavků odpovídajícím způsobem.

Kruglikovova diplomová práce patří k vynikajícím, zasloužila by si jako celek či alespoň zčásti publikovat. Lze souhlasit s tím, že diplomant připojil resumé v ruském jazyce, s ohledem na tematiku by bývalo stálo za úvahu i resumé v litevštině, běloruštině a ukrajinštině, respektive v jazycích zemí, na jejichž území litevské statuty platily.

S ohledem na uvedené skutečnosti hodnotím práci jako v ý b o r n o u a d o p o r u č u j í ji připustit k obhajobě.

¹ Srov. BALÍK, Stanislav: Statut litevský aneb téma pro diplomanty, Právní rádce, 7. 10. 2016 [Online]. Dostupné z: <https://pravnicaradce.ihned.cz/c1-65463330-statut-litevsky-aneb-tema-pro-diplomanty>.

² O trestním právu v litevských statutech jinak zmínku přináší VIŠINSKIS, Gerardas, Trestní odpovědnost za svévoli v Litvě a zásada ultima ratio, Komorní listy č. 3/2015, s. 16-17.

Pro obhajobu navrhuji otázky:

- 1) Historické okolnosti vzniku litevských statutů z let 1529, 1566 a 1588.
- 2) Litevské statuty jako středověká právní památka (forma, obsah, zdroje).
- 3) Občanské a rodinné právo ve statutech.
- 4) Trestní právo ve statutech.
- 5) Edice statutů a literatura o nich, směry dalšího bádání.

JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.